

WOJEWODA LUBUSKI
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.

Gorzów Wlkp., 29 listopada 2024 r.

Nasz znak: PS-III.862.20.2024.AHum
Sprawę prowadzi: Andżelika Humienna
Telefon: 95 7851463
e-mail: andzelika.humienna@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Maria Cecuła
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Żarach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.) zespół kontrolny właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie:

- Andżelika Humienna – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Rynku Pracy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.(przewodniczący zespołu) posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli nr 282-1/2024 z dnia 20 września 2024 r.
- Beata Malarek – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale Rynku Pracy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego do przeprowadzenia kontroli nr 282-2/2024 z dnia 20 września 2024 r.

przeprowadził w okresie od 07.10.2024 r. do 18.10.2024 r. kontrolę problemową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach z siedzibą przy ul. Mieszka I 15 w zakresie prawidłowości przyznawania dodatków aktywizacyjnych. Kontrola obejmowała okres od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. i została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na rok 2024. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) oraz (Dz. U. z 2023 r., poz. 735 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1189).

Opis ustalonego stanu faktycznego w obszarze organizacyjnym.

Powiatowy Urząd Pracy w Żarach jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Urząd

ma swoją siedzibę w Żarach, ul. Mieszka I 15 oraz Oddział w Lubsku przy ul. Pokoju 1c. W siedzibie Urzędu w Żarach obsługiwani są mieszkańcy miasta i gminy Żary, miasta Łęknica oraz gmin Lipinki Łużyckie, Przewóz i Trzebiel. Natomiast Oddział w Lubsku zapewnia obsługę mieszkańców miasta i gminy Lubsko i Jasień oraz gminy Brody i gminy Tuplice w zakresie wynikającym z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

Powiatowy Urząd Pracy w Żarach działa na podstawie Statutu Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach nadanego uchwałą Nr XLV/304/2006r. Rady Powiatu Żarskiego z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Urzędowi Pracy w Żarach (zmienionego Uchwałami Rady Powiatu Żarskiego Nr XLV/244/10 z dnia 30 marca 2010 r. oraz Nr XXXV/235/2013 z dnia 29 października 2013 r.) oraz na podstawie Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego Uchwałą Nr 585/2022 Zarządu Powiatu Żarskiego z dnia 20 lipca 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach.

Kierownictwo nad kontrolowaną jednostką sprawuje:

1. Pani Maria Cecuła – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach, powołana na w/w stanowisko z dniem 1 lutego 2022 r.
2. Pani Joanna Zielińska-Kmera - Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach, powołana na w/w stanowisko z dniem 1 marca 2022 r.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2023 r. w powiecie żarskim wynosiła 5,0%. Z informacji dostępnych na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Zielonej Górze wynika, że liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2023 r. w powiecie żarskim wynosiła 1 445, w tym z prawem do zasiłku 188 osób. Ponadto z informacji przekazanych przez PUP w Żarach wynika, że w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do urzędu wpłynęło 177 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego, z czego 175 rozpatrzono pozytywnie, a w 2 przypadkach Starosta Żarski odmówił przyznania dodatku aktywizacyjnego. Na dzień kontroli, tj. 07.10.2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach zatrudnionych było 53 pracowników, natomiast 6 osób zaangażowanych było w realizację zadań z zakresu objętego kontrolą.

Jednocześnie stwierdza się, że Powiatowy Urząd Pracy w Żarach nie podlegał w okresach wcześniejszych kontroli Wojewody Lubuskiego z zakresu prawidłowości przyznawania dodatku aktywizacyjnego.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Przeprowadzona w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach kontrola dotyczyła prawidłowości przyznawania dodatków aktywizacyjnych w okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. We wskazanym okresie jednostka kontrolowana wydała 141 decyzji administracyjnych w zakresie utraty statusu osoby bezrobotnej oraz prawa do zasiłku z powodu podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wpłynęło 177 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego. Spośród złożonych wniosków 175 osobom przyznano dodatek aktywizacyjny, a 2 osobom odmówiono przyznania tego prawa. Kwota środków wydatkowanych przez Starostę Żarskiego na dodatki aktywizacyjne w 2023 r. wynosiła 225 639,80 zł.

Zespół kontrolny poddał badaniu procedurę dotyczącą realizacji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach postępowań administracyjnych w przedmiocie przyznawania dodatku aktywizacyjnego. Zbadano przestrzeganie zasad i trybu przyznawania dodatku aktywizacyjnego, określonych w art. 48 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzeniu w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego.

Zgodnie z art. 48 ustawy dodatek aktywizacyjny jest to świadczenie wypłacane osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie bądź inną pracę zarobkową. Celem przyznawania dodatku aktywizacyjnego jest motywowanie bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia lub wykonywania pracy zarobkowej w zamian za pobieranie świadczenia. Dodatek ten można więc uznać za swoistego rodzaju „nagrodę” z tytułu przejawionej przez bezrobotnego inicjatywy w poszukiwaniu pracy. Wniosek o przyznanie dodatku składa się do właściwego starosty za pośrednictwem powiatowego urzędu pracy. Starosta przyznaje dodatek aktywizacyjny po udokumentowaniu podjęcia zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej oraz wysokości osiąganego wynagrodzenia. Dodatek aktywizacyjny jest świadczeniem obowiązkowym, przyznawanym w formie decyzji administracyjnej. Jedyne ograniczenie w jego pozyskiwaniu stanowią warunki określone w art. 48 ust. 4 ustawy, który określa enumeratywnie przypadki, w których dodatek aktywizacyjny nie przysługuje, a mianowicie w sytuacji:

1. skierowania bezrobotnego przez powiatowy urząd pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1;
2. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
3. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego.

Dodatek aktywizacyjny wypłaca się z dołu, za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez powiatowy urząd pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie jest wypłacane.

Prawidłowość postępowania przy prowadzeniu postępowań administracyjnych w przedmiocie dodatku aktywizacyjnego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach.

W trakcie kontroli badaniu poddana została dokumentacja osób, które złożyły wniosek o przyznanie dodatku aktywizacyjnego. Ustalono, że w roku 2023 do Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wpłynęło 177 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego. Szczegółowej analizie podlegała co szóstateczka osób bezrobotnych, którzy złożyli wniosek o przyznanie dodatku zaczynając od numeru pierwszego, zgodnie z przekazaniem przez PUP rejestrem przyznanych dodatków aktywizacyjnych, tj. łącznie 30 spraw. Dodatkowo skontrolowane zostały wszystkie wnioski rozpatrzone negatywnie.

Kontrola wykazała, że wnioski o przyznanie dodatku aktywizacyjnego zostały rozpatrzone terminowo. Wszystkie zostały złożone przez osoby bezrobotne z prawem do zasiłku, które z własnej inicjatywy podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w roku 2023 nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie dodatku aktywizacyjnego złożony przez osoby, które w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęły zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymywały wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ustalono, iż wszystkie skontrolowane decyzje zostały podpisane przez upoważnione do tego osoby.

Ustalono, że 175 wniosków o przyznanie dodatku aktywizacyjnego zostało rozpatrzonych pozytywnie, natomiast w 2 przypadkach Starosta Żarski odmówił przyznania dodatku aktywizacyjnego zgodnie z art. 48 ust. 4 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (...). Z przedłożonych w trakcie kontroli dokumentów wynikało, że w 1 przypadku nastąpiła przerwa w zatrudnieniu umożliwiającą rejestrację w urzędzie pracy, natomiast w drugim osoba bezrobotna wykorzystała maksymalny okres przysługiwania zasiłku, wobec tego brak było podstaw do przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Powiatowy Urząd Pracy w Żarach prawidłowo przyznaje i wylicza okres przysługiwania dodatku aktywizacyjnego. Dodatek aktywizacyjny za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego dodatku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który świadczenie przysługuje. Dodatek aktywizacyjny wypłaca się z dołu, za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez powiatowy urząd pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który świadczenie jest wypłacane. Wszystkie poddane kontroli wypłaty dodatków aktywizacyjnych zweryfikowane na podstawie karty wypłat świadczeń wypłacane były w ustawowym terminie.

W wyniku kontroli ustalono, iż w przypadku gdy okres przysługiwania dodatku aktywizacyjnego jest dłuższy niż okres zatrudnienia udokumentowany podczas składania wniosku urząd wymaga składania kolejnego wniosku o przyznanie dodatku. Podkreślić należy, że dodatek aktywizacyjny przysługuje do ostatniego dnia połowy okresu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych przypadającego w okresie zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej. Oznacza to, że w przypadku kontynuacji zatrudnienia lub zmiany pracodawcy należy jedynie poinformować urząd pracy, bez konieczności składania nowego wniosku. Wynika to również z faktu, że instytucja dodatku aktywizacyjnego ma na celu wspieranie rynku pracy osób bezrobotnych, które z własnej inicjatywy podejmują zatrudnienie rezygnując z przysługujących im uprawnień z tytułu bezrobocia. Istotą dodatku aktywizacyjnego jest to, że przyznawany jest osobie, która już utraciła status osoby bezrobotnej z powodu podjęcia zatrudnienia. Warunkiem wymaganym do przyznania dodatku aktywizacyjnego jest uprzednie posiadanie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, jak również podjęcie zatrudnienia. Składając drugi wniosek strona nie spełnia wskazanego warunku. W 9 przypadkach organ kontrolowany przyjmował dwa wnioski o wypłatę dodatku aktywizacyjnego i wydawał jednej osobie dwie decyzje o przyznaniu prawa do dodatku aktywizacyjnego, natomiast 1 przypadku wnioski o wypłatę dodatku

aktywizacyjnego i decyzje o przyznaniu prawa do dodatku wydawane były 3-rokrotnie. Składanie przez osoby uprawnione do dodatku kolejnych wniosków o ich przyznanie powoduje przerwy w przysługiwaniu wypłaty dodatku aktywizacyjnego, pomimo tego że zachowana została ciągłość zatrudnienia. W przypadku zmiany zatrudnienia konieczne jest aby osoba otrzymująca dodatek aktywizacyjny informowała organ o tym fakcie i odpowiednio dokumentowała taką okoliczność, gdyż ma to istotne znaczenie dla dalszego prawa do wypłacania świadczenia.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W kontrolowanej dokumentacji zespół kontrolny stwierdził następujące uchybienia:

1. Wymaganie składania kolejnych wniosków o wypłatę dodatku aktywizacyjnego i wydawanie decyzji o utracie i przyznaniu dodatku pomimo kontynuacji zatrudnienia.

Funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli nie budzi poważniejszych zastrzeżeń. Niemniej jednak biorąc pod uwagę wykazane w trakcie kontroli uchybienia mające charakter przede wszystkim formalny, działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach w zakresie objętym niniejszą kontrolą ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Zalecenia, pouczenia, uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości przekazuję następujące zalecenia w zakresie kontrolowanej działalności:

1. Należy odstąpić od wymogu składania kolejnych wniosków o wypłatę dodatku aktywizacyjnego i wydawanie jednej decyzji o przyznaniu oraz utracie dodatku w przypadku kontynuacji zatrudnienia.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednostka kontrolowana może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia. Ponadto jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Zgodnie z art. 113 ust. 4 w/w ustawy – w przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Zgodnie z art. 113 ust. 5 w/w ustawy – w przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazano Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach drugi egzemplarz pozostaje w aktach Oddziału Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej